

VYBRANÉ ASPEKTY OBCHODOVANIA S ELEKTRICKOU ENERGIU NA KOMODITNÝCH BURZÁCH

Lujza JURKOVIČOVÁ

SELECTED ASPECTS OF ELECTRICITY TRADING ON THE COMMODITY EXCHANGES

Abstrakt

Príspevok je zameraný na analýzu obchodovania na komoditných burzách v Slovenskej republike so zameraním na obchodovanie s elektrickou energiou. V príspevku sa zameriavame na legislatívnu úpravu obchodovania s elektrickou energiou na komoditných burzách a na investovanie do komodít. V príspevku poukáže na vybrané aspekty obchodovania s elektrickou energiou, ako sú distribúcia, obchodníci na trhu s elektrickou energiou a príspevok uzatvárame analýzou investovania do komodít.

Kľúčové slová: tovar, elektrická energia, obchodovanie s elektrickou energiou, obchodovanie na komoditných burzách

Abstract

The aim of this paper is to analysis commodities trading in the Slovak Republic as well as the detailed research of electricity trading on the commodity exchange. In this paper we focused on commodities trading along with the state legislative regulation of electricity trading also on commodities investments and an analysis of electricity exchanges. Our aim one's effort to show several details of electricity trading in Slovakia as production and distribution of electricity in Slovakia, electricity traders and on the end of paper we show selected problems of investing in commodities.

Key words: commodity, electricity, electricity trading, commodity exchanges

JEL Classification: Q40, L94, D51

Úvod

Komodita je podľa zákona č. 92/2008 Z.z. o komoditnej burze a o doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 145/1995 Z.z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov definovaná ako „hmotný predmet a ovládateľná prírodná sila, najmä výrobok, energia a nerastná surovina, vrátane drahých kovov, s ktorými sa obchoduje alebo môže obchodovať na trhu tovarov a služieb“ (Zákon č. 92/2008 Z.z. o komoditnej burze).

Komoditou sa označuje základný tovar používaný v obchode, ktorý je vzájomne zameniteľný s ostatnými komoditami toho istého druhu. Komodity sú väčšinou používané ako základný zdroj v produkcii ostatných tovarov alebo služieb. Kvalita daných komodít sa môže odlišovať, ale v zásade je medzi výrobcami rovnaká. Komodity, ktoré sa obchodujú na komoditných trhoch sú rozdelené do nasledovných skupín:

- *Energie* – ropa, vykurovací olej, elektrická energia, zemný plyn.
- *Kovy* – meď, paládium, platina, striebro.
- *Potraviny* – cukor, káva, kukurica, sója, sójový olej, surová ryža.
- *Suroviny* – bavlna.

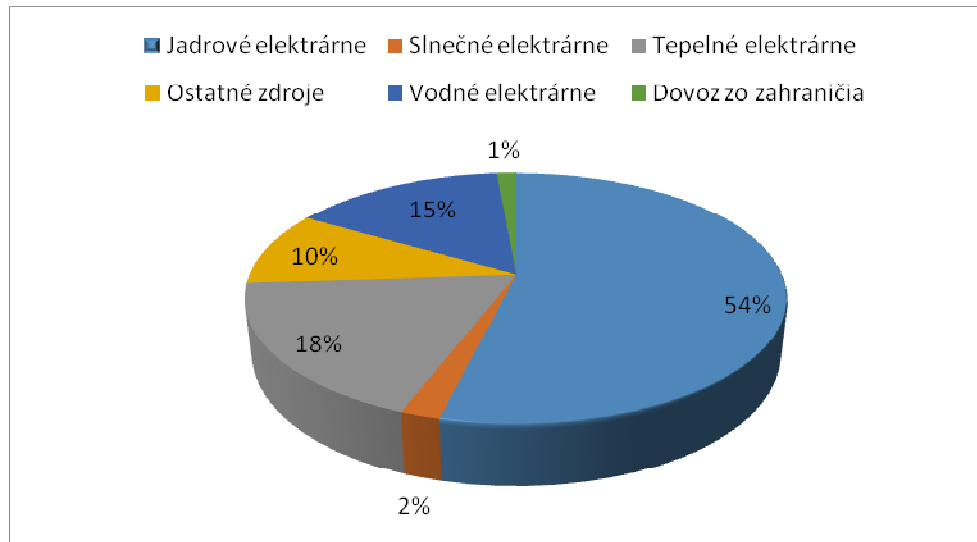
Veľká väčšina toho, čo ľudia denne používajú, konzumujú, nakupujú, patrí do skupiny komodít, a preto sú komodity neodmysliteľným základom súčasného života. So spotrebou komodít sa prirodzene viaže aj obchodovanie s nimi. Komoditný trh je v súčasnosti vysoko vyspelý. V príspevku sa preto bude bližšie venovať analýze vybraných aspektov obchodovania s elektrickou energiou na komoditnom trhu.

1.1 Obchodovanie s elektrickou energiou v SR

Elektrická energia je jednou z hlavných komodít, ktorú je možné transformovať do akejkoľvek podoby. Kľúčová charakteristika elektriny spočíva v tom, že ju nie je možné skladovať a tým je priamo previazaná jej spotreba a výroba. To má za následok, že obchodovanie s elektrickou energiou prebieha inak ako pri prevažnej väčšine iných tovarov a služieb. Preto sa v príspevku zameriame na analýzu výroby, distribúcie a v neposlednom rade obchodníkov s elektrickou energiou a článok uzavrieme základnými charakteristikami investovania do komodít.

1.1.1 Výroba elektrickej energie v SR

V Slovenskej republike má povolenie na výrobu elektrickej energie viacero subjektov. Z hľadiska výkonu a množstva vyrobenej elektrickej energie sú najvýznamnejším výrobcom elektrickej energie v SR Slovenské elektrárne, a.s., ktoré sú zároveň hlavným dodávateľom troch najväčších regionálnych distribučných spoločností - Západoslovenská energetika, a.s. (ďalej len ZSE), Stredoslovenská energetika, a.s. (ďalej len SSE), Východoslovenská energetika a.s. (ďalej len VSE) a tak isto dodávajú elektrickú energiu veľkým priemyselným podnikom. Nasledujúci graf č. 1 znázorňuje rozloženie výroby elektrickej energie v SR.

Graf 1: Výroba elektrickej energie v SR (v %)

Zdroj: *Energia – komplexne a vecne: Pokrytie spotreby elektriny v SR (2012). 2012.*

Dostupné na internete: <http://www.energia.sk/tema/elektrina-a-elektromobilita/slovensko-bolo-dovozcom-elektliny-aj-v-roku-2012/9929/>

V súčasnosti sa v energetickom sektore venuje zvýšená pozornosť hlavne obnoviteľným zdrojom energie, ktoré nadobúdajú čoraz viac sofistikované podmienky na výrobu elektrickej energie. Dôvodom zvýšenej pozornosti je práve ekologickosť a šetrenie životného prostredia. Medzi hlavné obnoviteľné zdroje elektrickej energie patrí biomasa, veterná energia, vodná energia, energia morských vln, geotermálna energia a solárne elektrárne. Slovenská republika, ako jedna z krajín podporujúca obnoviteľné zdroje na výrobu elektrickej energie, využíva najmä solárne elektrárne, veterné elektrárne a výrobu z biomasy (infovek.sk, 2004).

Aj napriek tomu, že sa obnoviteľným zdrojom venuje omnoho väčšia pozornosť ako v minulosti, základným zdrojom na výrobu elektrickej energie sú v mnohých krajinách práve jadrové elektrárne. V niektorých krajinách sú však málo populárne, dokonca až zakázané. Tieto elektrárne produkujú elektrickú energiu z obnoviteľného jadrového paliva.

V dnešnej dobe sa na trhu objavuje aj výroba elektrickej energie zo slnečných - solárnych panelov. Takto vyrobená elektrická energia je najdrahšia, pretože technológia potrebná na výrobu je náročná a použité materiály sú drahé. V týchto prípadoch sú dôležité štátne dotácie, ktoré zabezpečujú návratnosť vyprodukovanej elektrickej energie vyrobenej zo solárnych panelov.

1.1.2 Distribúcia elektrickej energie

Distribúcia elektrickej energie je zabezpečená Slovenskou elektrizačnou a prenosovou sústavou a.s. (ďalej iba SEPS), ktorá je štátnym podnikom Slovenskej republiky. SEPS zabezpečuje prenos elektrickej energie z elektrární do distribučnej sústavy. V rámci SEPS hrá dôležitú úlohu súbor distribučných spoločností, ktoré sú rozdelené podľa geografického charakteru na západoslovenskú, stredoslovenskú a východoslovenskú distribučnú spoločnosť. Ceny za prenos elektrickej energie sa líšia od toho, aký zložitý je terén. Laický názor by mohol špecifikovať cenu za distribúciu elektrickej energie podľa toho, ako ďaleko sa nachádza spotrebiteľ elektrickej energie od výrobcu. Pravda je ale taká, že v týchto prípadoch vôbec nezáleží na vzdialenosti, ale cena elektrickej energie závisí od pevnej zložky distribúcie, ktorá obsahuje náklady prevádzkovateľa distribučnej sústavy, spolu so zabezpečením požadovanej rezervovanej kapacity, a variabilnej zložky distribúcie, ktorá je spojená so skutočnou spotrebou elektrickej energie na odbernom mieste koncového užívateľa.

V oblasti prenosu elektrickej energie je SEPS v Slovenskej republike prirodzeným monopolom. Do dnešného dňa pôsobí ako jediný prevádzkovateľ prenosovej sústavy na území Slovenskej republiky.

Okrem toho, na Slovensku pôsobia traja regionálni prevádzkovatelia distribučných sústav, a to Západoslovenská distribučná, a.s., SSE – Distribúcia, a.s., a Východoslovenská distribučná, a.s. Distribúciu elektrickej energie zabezpečuje sieť vedení veľmi vysokého, vysokého a nízkeho napätia vrátane zariadení potrebných na jej rozvod. Jednotlivé distribučné spoločnosti pokrývajú územie celého Slovenska, čo zákazníkom umožňuje hospodárne odoberať elektrickú energiu.

Pojem distribúcia je úzko spojený s pojmom odberateľ, ktorý platí za spotrebovanú elektrickú energiu dodávateľovi. Odberateľov môžeme rozdeliť na *domácnosti, firmy a verejné inštitúcie*. Všetky subjekty majú rôzne odbery a zvyčajne sa rozdeľujú podľa objemu odobranej elektrickej energie.

1.1.3 Obchodníci s elektrickou energiou

Trh je miesto, kde vystupujú kupujúci a predávajúci, aby uzavreli dohodu o kúpe a predaji určitého tovaru alebo služby za dohodnutú cenu. Tiež je to miesto, kde si jednotlivé ekonomické subjekty navzájom poskytujú výsledky svojej podnikateľskej činnosti. Okrem iného, trh je dôležitým regulátorom a stabilizátorom ekonomického rozvoja každej krajiny, a tiež sa tu prelínajú sa tu rozličné nástroje, formy, mechanizmy a sociálno-ekonomické vzťahy.

Obchodníci s elektrickou energiou nakupujú elektrinu na burzách a následne ju predávajú koncovým spotrebiteľom. Elektrinu ale nikdy fyzicky nevlastnia, pretože sa nedá uskladniť. Dodávatelia tak iba sprostredkujú nákup elektrickej energie od výrobcu a predaj elektrickej energie spotrebiteľovi. Obchodovanie s elektrinou prebieha prostredníctvom energetických búrz alebo priamym uzatvorením kontraktu s výrobcom energie.

V súvislosti s obchodovaním s elektrickou energiou je najdôležitejšia liberalizácia trhu, ktorá nastala 1. januára 2005. Liberalizácia, čiže otvorenie trhu znamená, že od tohto dátumu má spotrebiteľ možnosť vybrať si dodávateľa elektrickej energie a zemného plynu. V tom je zahrnutá aj voľnosť vybrať si najviac vyhovujúci produkt z portfólia ponúkaného **dodávateľmi elektrickej energie**.

Napriek mnohým výhodám liberalizácie energetického trhu, kde má zákazník možnosť sám si vybrať dodávateľa elektrickej energie, prišla aj nová vlna konkurencie na trh s elektrickou energiou. Táto vlna konkurencie mala skutočne podobu revolúcie. Tak ako prišli v minulosti telekomunikační operátori na telekomunikačný trh, čím spôsobili konkurenčný boj, na energetickom trhu vznikol podobný prípad. Ak mali zákazníci možnosť kupovať elektrickú energiu iba od jedného dodávateľa, ktorý predstavoval v Slovenskej republike monopol a mohol si určovať podmienky, tak v dnešnej dobe je situácia odlišná, keďže trh sa rozrastá o bohatú energetickú konkurenciu. Trh s elektrickou energiou sa tak rozšíril o alternatívne subjekty, ktoré môžu obchodovať s elektrickou energiou v prípade, že spĺňajú podmienky **právných predpisov**.

V súčasnosti sa obchodníci s elektrickou energiou na trhu rozdeľujú na tradičných a alternatívnych obchodníkov:

- Najväčší tradiční obchodníci – ZSE, SSE, VSE.
- Najznámejší alternatívni obchodníci – ČEZ Slovensko, a.s., Magna E.A., s.r.o., Slovakia Energy s.r.o., Pow-EN, a.s., SE Predaj, a.s., V-Elektra Slovakia, s.r.o.

Uvedení alternatívni obchodníci pred liberalizáciou energetického trhu neexistovali. Popri ponuke elektrickej energie ponúkajú mnohí obchodníci aj plyn. Úrad pre reguláciu sieťových odvetví SR (ďalej iba ÚRSO) vo svojej Národnej správe uviedol: „*Prejavom postupujúcej liberalizácie a rozvoja trhu s elektrinou a plynom, ktorú po legislatívnej a technickej stránke úrad podporuje, je výrazný medziročný nárast počtu odberateľov elektriny a plynu, ktorí zmenili dodávateľa elektriny alebo plynu. Trh s elektrinou je otvorený a funguje už na konkurenčnom princípe. Svedčí o tom aj fakt, že veľké plynárenské firmy podnikajú na trhu s elektrinou a naopak subjekty z elektroenergetiky ponúkajú zasa plyn.*“ (Národná správa za rok 2013, 2014)

Trh s elektrickou energiou podlieha prísnyim pravidlám a normám, ktoré sú jednotné pre všetky členské štáty EÚ. V rámci Slovenskej republiky bola prijatá nasledovná legislatívna úprava :

- Zákon č. 656/2004 z. z. o energetike.
- Zákon č. 276/2001 z. z. o regulácii v sieťových odvetviach.
- Nariadenie vlády č. 317/2007, ustanovujúce pravidlá pre fungovanie trhu s elektrickou energiou, ktoré zabezpečuje podporu zdravého konkurenčného prostredia na trhu v SR.

Všetci obchodníci, či už tradiční alebo alternatívni, musia obchodovať tak, aby všetky ich činnosti boli v súlade s vyššie uvedenými pravidlami a normami. Obzvlášť nariadenie vlády č. 317/2007 kontroluje konkurenčné prostredie, ktoré vzhľadom na nárast vznikajúcich energetických spoločností, je čím ďalej agresívnejšie.

1.2 Investovanie do komodít

Príspevok uzatvárame pre priblíženie problematiky analýzou investovania do komodít. V prípade záujmu investovania do komodít, existujú dva spôsoby pre investorov ako túto aktivitu uskutočniť. Ako prvou alternatívou sa ponúka investícia do *komoditných indexov* cez produkty, ktoré sú vydávané väčšími bankami. Čo sa týka druhej alternatívy, existuje možnosť investovania do tzv. *futures kontraktov*, ktoré majú vopred dohodnutú termínovanú sumu. Toto investovanie prebieha na organizovaných trhoch alebo burzách. Pojem futures sa v energetickom investičnom ponímaní chápe ako štandardizovaný finančný derivát, ktorý zastáva úlohu zmluvy medzi dvoma stranami. V tomto kontrakte dostáva kupujúci povinnosť kúpiť podkladové aktívum v deň splatnosti za príslušnú sumu. Na druhej strane, predávajúci je povinný predat stanovené podkladové aktívum za dohodnutých podmienok a za termínovanú sumu. Obchodovanie kontraktov prebieha na

trhoch v období daných kontraktných mesiacoch. Z toho tiež vyplýva, že ceny závisia od mesiacov, kedy sa predpokladá, že bude dodané podkladové aktívum.

„Ak chceme investovať formou futures kontraktov na určitú komoditu, dávame iba zálohu (tzv. margin), ktorá predstavuje zlomok celkovej hodnoty kontraktu. Futures sú typickým marginovým produktom. V skutočnosti toto množstvo komodít teda nekupujeme (ani nepredávame), ale iba ich kontrolujeme, preto nie je nutné platiť celú cenu, ale iba spomínaný margin.“ (Finance.sk, 2014).

Rozmer zálohy marginu sa obvykle pohybuje v percentách od 5 do 30 %, vychádzajúc z nominálnej ceny kontraktu. Burzy si primárne určujú požiadavky a podmienky marginu, a môžu výšku marginu stanoviť podľa rôznych trhových faktorov. Margin slúži na to, aby si investor vedel sledovať kontrakt za zlomok ceny, ale v prípade cenového posunu sa inkasuje celkový rozdiel. Tento výsledok sa v odbornej terminológii označuje ako *pákový efekt*. Aj z tej najmenej investície je možné sledovať niekoľkonásobne vyššiu hodnotu kontraktu komodity, a tým pádom vzniká možnosť realizovať zisky alebo straty. Veľkosť zisku alebo straty závisí od sily použitej páky, inými slovami, aký margin bolo treba zložiť. Pákový efekt predstavuje iba zlomok z celkovej sumy kontraktu, ktorý dáva právo obchodníkovi obchodovať. Ako už bolo spomenuté, výška strát alebo ziskov v percentuálnom vyjadrení predstavuje niekoľkonásobok zmeny futures kontrakt ceny. Pri tomto type obchodovania s komoditami je možné získať na derivátových trhoch pri bežných pohyboch oveľa vyššie ceny ako je vložená marža.

Jednou z najzákladnejších otázok investorov je, čo vlastne ovplyvňuje vývoj cien komodít. Sú to najmä:

- produkcia a ťažba,
- komoditné zásoby,
- dopyt na strane spotrebiteľov,
- vývoj svetovej ekonomiky,
- spotreba obyvateľstva.

Ako každý obchod, aj investovanie do komodít má silné a slabé stránky, ktoré by mal dobrý investor ovládať, a s ktorými by mal počítať. Nižšie úvadzame ich základný prehľad.

Silné stránky investovania do komodít:

- príležitosť špekulovania o raste a poklese cien za komoditu,
- príležitosť využitia inkasovania celkového rozdielu pákového efektu,
- vysoká miera likvidity,
- využitie rôznych foriem investícií, napr. futures, ETF (verejných obchodovaných fondov), CFD (kontrakty na vyrovanie rozdielov).

Slabé stránky investovania do komodít:

- vysoká miera volatility (nestálosť alebo kolísavosť),
- trhové a menové riziko,
- inflácia,
- nepravdivosť výnosov v podobe peňažného vyplácania dividend alebo kupónov.

Už spomenuté označenie futures kontraktov zohrávajú podstatnú úlohu v terminológii investovania do komodít. Na území celého sveta vystupujú dve hlavné skupiny účastníkov, ktorí pôsobia v komoditno-investičnom sektore, sú nimi:

- *Hedgers* – podporné subjekty, ako napríklad výrobné obchodné spoločnosti, poisťovne, inštitúcie zabezpečujúce fondy, a pod.
- *Špekulanti* – investori, ktorí vystupujú ako súkromné osoby. Títo predstavitelia sa zaujímajú o ceny za účelom dosahovania zisku. Jednou z mnohých čít špekulantov je uzatváranie pozícií tesne pred expiračným dňom určitej komodity. Expiračným dňom sa rozumie termín, do ktorého je povolené investovať do komodity.

Investovanie cez futures kontrakty môže v prvom momente znieť ako zložitý proces. Avšak po detailnejšej analýze investor zistí, že proces nie je až taký zložitý, pretože dnešné komoditné burzy sú vyspelé a prispôbené dobrej orientácii pre investorov. Investora prirodzene zaujíma možný zisk z predaja futures kontraktu. Ak chce investor napríklad vložiť \$5400 finančného vkladu na nákup futures kontraktu, zaistí mu táto suma napríklad dodávku 1 000 barelov ropy v cene \$27 000, ak je cena na trhu \$27 za barel. V prípade, že cena na trhu v priebehu týždňa až dvoch stúpne o \$2 za barel, hodnota futures kontraktu vzrastie o \$2000. Ako výsledok takéhoto obchodu je pre investora zisk až 37% z následného predaja futures kontraktu (O peniazoch, 2014).

Na to, aby sa pri obchodovaní s komoditami predchádzalo zbytočnému riziku, existujú na trhu *cenové limity*. Cenové limity sú stanovené na dennej báze, a určujú v ktorom cenovom pásme sa môžu kontrakty uzatvárať. V tomto prípade to jednoducho znamená, že trh určuje *vrchný* a *spodný cenový limit*, ktorý obchodník nemôže prekročiť.

Záver

Jednou zo základných komodít, s ktorou sa obchoduje je aj elektrická energia. Jej kľúčová charakteristika predstavuje nemožnosť skladovania a priama nadväznosť jej výroby na spotrebu. Obchodníci nakupujú elektrickú energiu na burzách, a následne ju predávajú koncovým spotrebiteľom. Elektrickú energiu ale nikdy fyzicky nevlastnia, a tak iba

sprostredkovávajú nákup s následným predajom. Komoditné burzy zmenili v posledných rokoch svoju podobu, nakoľko sa stali oveľa prehľadnejšími a sofistikovanejšími s využitím tých najlepších technológií. Podstatným dôvodom toho, že burzy s elektrickou energiou sú prehľadnejšie a vyspelejšie je liberalizácia, a teda príchod mnohých obchodníkov s eklektickou energiou, ktorí vystupujú na burzách. Môžeme teda predpokladať, že vstupom nových obchodníkov bude v najbližšej budúcnosti ďalší vývoj energetického sektora, ktorý bude mať vplyv na rozvoj komoditných búrz.

PodĎakovanie

Článok je výstupom projektu VEGA č. 1/0670/16 *Evaluácia integrovaného systému manažérstva v kontexte zvyšovania konkurencieschopnosti podnikov v SR*

ZOZNAM BIBLIOGRAFICKÝCH ODKAZOV

- Burza Cenných Papíru Praha, a.s.2014. *Ročenka 2013 / Fact Book 2013*. [online]. Česká republika. [cit.2014.08.15.] Dostupné na internete: <ftp.pse.cz/Statist.dta/Year/fb2013.pdf>
- Energia.sk, 2010. *Ako funguje trh s elektrinou na Slovensku*. [online]. Slovensko. [cit.2014.12.14.] Dostupné na internete: <http://www.energia.sk/tema/elektrina-a-elektromobilita/ako-funguje-trh-s-elektρινou-na-slovensku/0749/>
- Finance.sk, 2014. *Ako investovať do komodít*. [online]. Slovensko. [cit.2014.07.22.] Dostupné na internete: <http://www.finance.sk/investovanie/informacie/derivaty/ako-a-kde/>
- JANÍČEK, F. a kol, 2009. *Model trhu s elektrinou - Technické aspekty výroby, prenosu a distribúcie elektriny v Slovenskej republike*. Slovensko. Vydavateľstvo Renesans, s.r.o. 238s. ISBN 978-80-89402-11-3
- JANÍČEK, F. a kol, 2009. *Model trhu s elektrinou - Technické aspekty výroby, prenosu a distribúcie elektriny v Slovenskej republike*. Slovensko. Vydavateľstvo Renesans, s.r.o. 172s. ISBN 978-80-89402-03-9
- infovek.sk, 2004. *Obnoviteľné (alternatívne) zdroje energie*. [online]. Slovensko. [cit.2014.07.15.] Dostupné na internete: <http://www.infovek.sk/predmety/biologia/seminar/energia.php>
- ODKLADAL, M., 2013. *Energó - Dodávateľia: Slovenský trh s energiami zaostáva za Českom*. Slovensko. Vydavateľstvo Energó Press s.r.o. 11s. ISSN 1338-8975, EV 4689/12
- Ministerstvo Hospodárstva Slovenskej Republiky. 2014. *Zákon č. 92/2008 Z.z. o komoditnej burze a o doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 145/1995 Z.z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov*. [online]. Slovensko. [cit.2014.08.17.] Dostupné na internete: <http://www.economy.gov.sk/komoditna-burza/133632s>
- O peniazoch, 2014. *Obchodovanie s komoditami*. [online]. Slovensko. [cit.2014.08.02.] Dostupné na internete: <http://openiazoch.zoznam.sk/komodity/charakter>
- OKTE. 2014. *OKTE, a.s. – základné informácie*. [online]. Slovensko. [cit.2014.08.25.] Dostupné na internete: <http://www.okte.sk/sk/o-spolocnosti/zakladne-informacie>
- BALÁŽ, P. - MARGAN, F. - RUŽEKOVÁ, V. - ZÁBOJNÍK, S., 2011. *Energetická bezpečnosť v období globalizácie a jej vplyv na konkurencieschopnosť EÚ*. Slovensko. Vydavateľstvo SPRINT dva. 287s. ISBN 978-80-89393-70-1
- SEPS, a.s., 2014. *Slovenská Električná Prenosová Sústava – O spoločnosti*. [online]. Slovensko. [cit.2014.07.20.] Dostupné na internete: <http://www.sepas.sk/seps/>
- Slovenská energia, 2006. *Liberalizácia*. [online]. Slovensko. [cit.2014.07.20.] Dostupné na internete: <http://www.slovenskaenergia.sk/sk/liberalizacia.php>
- TFS, Tradition Financial Services. 2014. *Company Overview*. [online]. [cit.2014.12.02.] Dostupné na internete: <http://tfsenergy.com/about.html>
- Úrad pre reguláciu sieťových odvetví Slovensko. 2014. *Národná správa za rok 2013*. [online]. Slovensko. [cit.2014.08.17.] Dostupné na internete: http://www.urso.gov.sk/sites/default/files/NarodnaSprava2013_SK.pdf
- Zákon č. 92/2008 Z.z. o komoditnej burze a o doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 145/1995 Z.z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov.2014 [online]. [cit.2014.08.17.] Dostupné na internete <http://www.economy.gov.sk/komoditna-burza/133632s>

ADRESA AUTORA

JUDr. Ing. Lujza JURKOVIČOVÁ, PhD., University of Economics in Bratislava, Faculty of Commerce, Department of Commodity Science, Dolnozemska cesta 1, 852 35 Bratislava, Tel: 02/67291312, e-mail: lujza.jurkovicova@gmail.com

RECENZIA TEXTOV V ZBORNÍKU

Recenzované dvomi recenzentmi, členmi vedeckej rady konferencie. Za textovú a jazykovú úpravu príspevku zodpovedajú autori.

REVIEW TEXT IN THE CONFERENCE PROCEEDINGS

Contributions published in proceedings were reviewed by two members of scientific committee of the conference. For text editing and linguistic contribution corresponding authors.